

REGIONALNA POLITIKA EUROPSKE UNIJE I ODRAZ NA REPUBLIKU HRVATSKU

mr.sc. Marko Trnski

E mail: mtrnski@fpzg.hr

CES prezentacija

Centar za europske studije objavljuje stručne članke (engl. Working papers) u kojima se predstavljaju rezultati istraživanja, stručni radovi i prikazi o aktualnim temama iz područja suvremenih europskih studija. Autori članaka izražavaju svoje vlastito mišljenje i ne zastupaju službene stavove institucija u kojima rade, niti Centra za europske studije.

Centar za europske studije (CES) pri Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu vodeća je akademska organizacija za politološko istraživanje Europske unije u Hrvatskoj. CES je prvi znanstvenoistraživački centar na sveučilišnoj razini posvećen znanstvenim i primjenjenim istraživanjima političkih procesa, aktera, institucija i vrijednosti unutar Europske unije i država koje se nalaze u procesu pridruživanja Europskoj uniji.

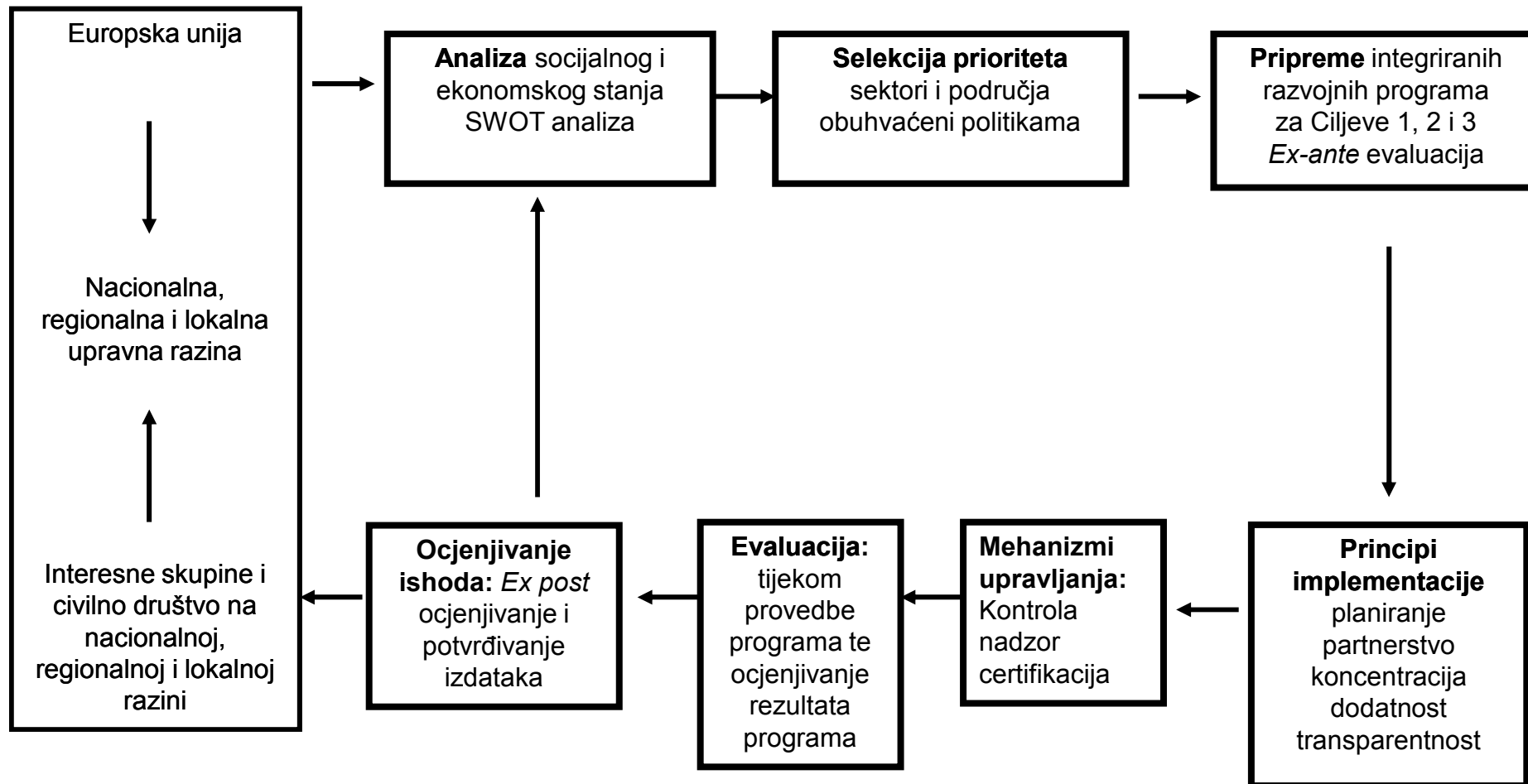

Sadržaj

- ★ Odnos europeizacije i regionalne politike
- ★ Policy učenje i promjena nacionalnih institucija
- ★ Osnovna obilježja sadašnje regionalne politike EU
- ★ Iskustva Grčke, Irske i Portugala
- ★ Hrvatska i regionalna politika

Regionalna politika EU

Godišnja stopa rasta BDP-a u kohezijskim državama, 1988.-2004. godine

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
E U - 1 5	4.2	3.5	2.9	1.5	1.3	-0.4	2.8	2.4	1.6	2.5	2.9	2.6	3.3	1.6	1.0	0.8	2.2
G r	4.3	3.8	0.0	3.1	0.7	-1.6	2.0	2.1	2.4	3.6	3.4	3.4	4.3	4.1	3.8	4.7	4.2
S p	5.1	4.8	3.8	2.5	0.9	-1.0	2.4	2.8	2.4	4.0	4.3	4.1	4.2	2.8	2.0	2.5	2.6
P t	4.0	6.4	4.0	4.4	1.1	-2.0	1.0	4.3	3.5	4.0	4.6	3.8	3.7	1.6	0.4	-1.1	1.0
I r	2.1	6.0	6.3	1.4	4.2	1.4	5.8	9.9	8.1	11.3	8.6	11.3	10.1	6.2	6.9	3.7	5.2

Planirani i ostvareni izdaci regionalne politike EU po državama sa regijama pod Ciljem 1 u milijunima ECU-a na tadašnjoj razini cijena

1989-1993	EU obveze	EU isplate	%
Grčka	7570.64	6383	84
Španjolska	10970.52	9619	87
Francuska	1025.28	861	84
Irska	4164.34.	3937	95
Italija	8449.4	6179	73
Portugal	7994.61	7285	91
Velika Britanija	861.86	716	83

Planirani i ostvareni izdaci regionalne politike EU po državama sa regijama pod Ciljem 1 u milijunima ECU-a na tadašnjoj razini cijena

1994-1999	EU obveze	EU isplate	%
Belgija	760.63	544.1	72
Njemačka	14227.9	11547.6	81
Grčka	14345.6	10574.3	73
Španjolska	27269.1	22467.5	82
Francuska	2226.5	1525.6	67
Irska	5793.3	5041.2	87
Italija	15369.9	10263.4	67
Nizozemska	157.8	107.1	67
Austrija	174.6	135.2	77
Portugal	14421.5	12950.4	89
Velika Britanija	2308	1637.2	67

Mjesta (ne)usklađenosti procesa i aktera regionalne politike

Država	Usklađenost politike	Neusklađenost politike
Grčka	Centralizirani upravni sustav	Centralizirana priprema politika Slaba upravna tradicija Loše stvaranje novih institucija Slaba kultura konsenzusa
Irska	Upravni pragmatizam Snažna tradicija državne službe Kvalitetno stvaranje novih institucija Konsenzus kao osnova politike Izrazito snažno civilno društvo	Centralizirana priprema politike Slaba regionalna i lokalna uprava
Portugal	Centralizirana upravna tradicija Dekoncentracija	Centralizirana priprema politike Nestvaranje novih institucija Nepostojanje tradicije regionalne politike Nepostojanje kulture konsenzusa

Neusklađenost regionalne politike, rezultati prilagodbe i posrednički čimbenici

Država	Neusklađenost politike	Rezultat prilagodbe	Posrednički čimbenici
Grčka	Centralizirana priprema politika	Spora promjena	Središnja država Klijentelizam
	Slaba upravna tradicija	Spora promjena	Centralizirane institucije
	Loše stvaranje novih institucija	Otpor	Statični sustav
	Slaba kultura konsenzusa	Spora promjena	Slabo civilno društvo
Irska	Centralizirana priprema politike	Spora promjena	Središnja država
	Slaba regionalna i lokalna uprava	Spora promjena	Središnja država Politički odnosi Civilno društvo
Portugal	Centralizirana priprema politike	Spora promjena	Središnja država
	Nestvaranje novih institucija	Otpor	Središnja država Društveni odnosi
	Nepostojanje tradicije regionalne politike	Spora promjena	Središnja država
	Nepostojanje kulture konsenzusa	Spora promjena	Slabo civilno društvo

Pokazatelji sposobnosti učenja u odabranim državama

Država/indikator	Grčka	Irska	Portugal
Otpor promjenama	Jak	Osrednji	Jak
Decentralizacija	Slaba	Osrednja	Osrednja
Sudjelovanje ne-državnih aktera u procesu RP	Slabo	Jako	Slabo
Civilno društvo	Slabo	Snažno	Slabo
Kultura suradnje	Slaba	Snažna	Osrednja
Mehanizmi za dijalog i pregovaranje	Slabi	Jaki	Slabi
Razvoj partnerstva javnog i privatnog sektora	Slabo	Osrednje	Slabo
Izgradnja institucija	Slaba	Snažna	Osrednja

Hrvatska i regionalna politika

- ★ Ustavno uređenje i politička praksa
- ★ Županije kao regionalne jedinice
- ★ Nepostojanje jedinstvene regionalne politike
- ★ Politička i upravna kultura
- ★ Pravo na sredstva/povlačenje sredstava